

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 sierpnia 2006 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny
w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Regina Owczarek- Jędrasik / spraw. /

Sędzia SA Krystyna Karolus - Franczyk

Sędzia SA Urszula Wiercińska

Protokolant st. sekr. sąd. Agnieszka Prokopiuk

po rozpoznaniu w dniu 9 sierpnia 2006 r. w Warszawie na rozprawie
sprawy z odwołania E Spółki Akcyjnej w K
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o zmianę taryfy
na skutek apelacji strony pozwanej
od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów

z dnia 21 lipca 2005 r., sygn. akt Am E 50/04

- I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla decyzję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 31 sierpnia 2001 r. znak: DTA – 821/2692 – C/3/2001/JD,
- II. znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 sierpnia 2001 r. znak: DTA – 821/2692 – C/3/2001/JD – po rozpatrzeniu wniosku Zakładu Energetycznego T S.A. (obecnie E S.A. w K) - Prezes Urzędu Regulacji Energetyki odmówił zatwierdzenia zmiany taryfy dla energii elektrycznej zatwierdzonej decyzją z dnia 20 czerwca 2001 r., znak: DTA – 821/2692 – C/2/2001/DJ.

Od powyższej decyzji Zakład Energetyczny T wniósł odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego.

Wyrokiem z dnia 2 października 2002 r. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

Na skutek kasacji Zakładu Energetycznego T Sąd Najwyższy - wyrokiem z dnia 4 marca 2004 r. - uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego z 2 października 2002r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Do sprawy po stronie powodowej wstąpiła E Spółka Akcyjna w K jako następca ogólny ZE T .

Wyrokiem z dnia 21 lipca 2005 r. Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zmienił zaskarżoną decyzję w całości w ten sposób, że zatwierdził zmianę taryfy dla energii elektrycznej zatwierdzonej prawomocną decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 20 czerwca 2001 r. znak: DTA – 821/2692 – C/2/2001 obejmującą określone w sentencji ceny za energię elektryczną i stawki opłat za usługi przesyłowe.

Za podstawę rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy przyjął następujące ustalenia faktyczne.

Zakład Energetyczny T S.A. w T (obecnie E S.A. w T) posiada koncesję na przesyłanie i dystrybucję energii elektrycznej oraz na obrót energią elektryczną. Jego dostawcą w zakresie energii elektrycznej i usług przesyłowych są P S.A. w W . Powód posiada taryfę dla energii elektrycznej zatwierdzoną 20 czerwca 2001r. przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej : Prezes URE) . Następnie P S.A. uzyskały w dniu 6 lipca 2001 r. zatwierdzenie swojej nowej taryfy, a wprowadzone nią stawki cen i opłat za energię elektryczną były wyższe niż planowane w taryfie powoda. W dniu 17 lipca 2001 r. powód wniósł o zatwierdzenie zmiany taryfy dla energii elektrycznej. Przyczyną złożenia wniosku był wzrost kosztów zakupu energii elektrycznej i usług przesyłowych od P S.A w stosunku do założeń przyjętych do taryfy zatwierdzonej 20 czerwca 2001r. Wzrost kosztów z tego tytułu powód oszacował na kwotę 13,5 milionów zł. Na skutek działań Prezesa URE- to jest zatwierdzenia taryfy z podwyższonymi stawkami cen i opłat dla P S.A. decyzją z 6 lipca 2001r, a więc wydaną po upływie zaledwie 16 od dnia wydania decyzji zatwierdzającej taryfę dla energii elektrycznej dla strony powodowej- doszło do przerzucenia konsekwencji wzrostu cen hurtowych (cen i opłat P S.A.) wyłącznie na stronę powodową jako spółkę dystrybucyjną. Spowodowało to wzrost kosztów opłat przesyłowych oraz zakupu energii elektrycznej w stosunku do kosztów będących podstawą zatwierdzonej taryfy o kwotę 12.847.000 zł i powiększyło stratę przedsiębiorstwa. Efekt podjętych decyzji administracyjnych był już widoczny po miesiącu obowiązywania nowej taryfy P S.A., gdyż powód wygenerował ujemny wynik finansowy.

Sąd Okręgowy - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, iż konsekwencje przedstawionego stanu rzeczy były dotkliwe dla powoda i zmuszały go do przejęcia w ciężar własnej działalności gospodarczej całej podwyżki cen i opłat tranzytowych P S.A. Sąd Okręgowy podzielił

stanowisko powoda, iż w/w koszty uzasadnione powinny być przeniesione w całości do kosztów jego działalności na niższym poziomie obrotu i jako koszty w pełni uzasadnione. Sąd Okręgowy uznał nadto, iż koszty te nie mogły być uznane za wywołujące nieuzasadniony poziom cen dla odbiorców E S.A.

Według Sądu orzekającego ocena okoliczności faktycznych sprawy pozwala przyjąć, iż zatwierdzona w dniu 20 czerwca 2001 r. taryfa przestała spełniać ustawowe wymogi ustanowione w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz. U. 06.89.625 ze zm.) dotyczącym kosztów uzasadnionych, przy czym nastąpiło to z powodu okoliczności, za które powód nie ponosi odpowiedzialności.

Zdaniem Sądu Okręgowego - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów interes prawny powoda w rozstrzygnięciu sprawy wynika z jego uprawnienia do zrefundowania poniesionych strat w ramach bieżących rozliczeń z odbiorcami energii elektrycznej.

Wyrok z dnia 21 lipca 2005 r. został zaskarżony przez pozwanego Prezesa URE apelacją, która zarzuca naruszenie przepisu art. 316 § 1 w związku z art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 47 ust. 4 w związku z art. 3 pkt.17 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne przez ich wadliwe zastosowanie polegające na reaktywowaniu taryfy, która wygasła z dniem 1 lipca 2002 r. Ponadto apelacja zarzuca naruszenie przepisu § 6 ust.1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 14 grudnia 2000r. w sprawie szczegółowych zasady kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. z 2001r.Nr 1, poz.7) obowiązującego w dacie wydania decyzji z 20 czerwca 2001r., a także przepisu § 6 ust.1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 kwietnia 2004r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. 04.105.1114) , obowiązującego w dacie orzekania – poprzez ich niezastosowanie.

Podnosząc powyższe skarżący Prezes URE wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i umorzenie postępowania.

Na rozprawie przed Sądem Apelacyjnym w dniu 9 sierpnia 2006 r. pełnomocnik pozwanego wskazał, iż aktualnie powodowa E S.A. stosuje taryfę obowiązującą w roku 2006 r. i jest to inna już taryfa niż obowiązująca w dacie orzekania przez Sąd Okręgowy. Nadto pełnomocnik pozwanego Prezesa URE wyjaśnił, że w momencie konsolidacji zakładów energetycznych każdy z poszczególnych zakładów miał własną taryfę, a pierwsza taryfa zatwierdzona po konsolidacji została zatwierdzona dla E S.A. jako całości. Pełnomocnik E S.A. potwierdził, iż taryfy są zatwierdzane na oznaczony okres, a każdy z przejmowanych zakładów energetycznych miał odrębną taryfę. Od 1 stycznia 2005 r. wprowadzona została jedna taryfa dla całej Spółki E . Nadto pełnomocnik wskazał, iż obecnie obowiązuje kolejna taryfa na rok taryfowy 2006.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Decyzją z 20 czerwca 2001r. Prezes URE zatwierdził taryfę dla energii elektrycznej ustaloną dla Zakładu Energetycznego T S.A. w T na okres do 30 czerwca 2002r. Taryfa została ogłoszona w „Biuletynie Branżowym Urzędu Regulacji Energetyki – Energia Elektryczna” nr 40 z dnia 20 czerwca 2001r. Decyzja ta stała się ostateczna.

Zgodnie z przepisem art.47ust.1 Prawa energetycznego obowiązek ustalenia taryfy dla paliw gazowych, energii elektrycznych i ciepła obciąża przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesje. Taryfy te podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa URE, który ogłasza je w Biuletynie URE. Przepis art.47ust.4 Prawa energetycznego w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania wyżej wskazanej decyzji stanowił, że taryfa może obowiązywać nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia jej publikacji. Stosownie zaś do przepisu § 6 ust.1 powołanego w apelacji rozporządzenia

Ministra Gospodarki z 14 grudnia 2000r. taryfę ustala się na okres 12 miesięcy kalendarzowych – z zastrzeżeniem ust.2- zwany dalej „rokiem obowiązywania taryfy”, który rozpoczyna się od dnia 1 lipca każdego roku.

Wobec powyższego taryfa zatwierdzona decyzją z 20 czerwca 2001r. obowiązywała od 5 lipca 2001r. do 30 czerwca 2002r. (v. też wyrok SN z 2 października 2003r. V C K 228 / 02- OSNC 2004 /11/183).

Wobec upływu okresu obowiązywania taryfy zatwierdzonej decyzją z 20 czerwca 2001r. wprowadzenie i zatwierdzenie zmian tej taryfy stało się bezprzedmiotowe, skoro taryfa ta już nie obowiązuje w obrocie energią elektryczną i z tej przyczyny nie można dokonać jej zmiany.

Powyższego ustalenia nie podważa stanowisko E S. A., według której powodowa Spółka ma interes prawny w zatwierdzeniu zmiany taryfy w zakresie cen za energię elektryczną i opłat za usługi przesyłowe polegający na nabyciu prawa do domagania się od odbiorców energii rozliczenia przeszłych dostaw. W świetle przepisu art. 47ust.4 Prawa energetycznego każda taryfa oraz jej zmiana nie może zostać wprowadzona do stosowania przed upływem 14 dni od jej publikacji w Biuletynie URE. W związku z tym nie jest możliwe- wbrew stanowisku powódki- wprowadzenie w życie taryfy z mocą wsteczną. Ustawowy wymóg publikacji jako obligatoryjna przesłanka wprowadzenia nowej taryfy w życie ma na celu ochronę interesów odbiorców, którym ustawodawca zagwarantował możliwość zapoznania się z nowymi cenami ze stosownym wyprzedzeniem.

Ustalenie, że obecnie bezprzedmiotowe jest wydanie decyzji co do zatwierdzenia zmiany taryfy zatwierdzonej decyzją z 20 czerwca 2001r. potwierdza okoliczność, że Spółkę E obowiązywały już kolejne taryfy dla energii elektrycznej, zatwierdzone ostatecznymi decyzjami przez Prezesa URE, wprowadzone w życie w trybie uregulowanym w Prawie energetycznym. Fakt ten został potwierdzony przez pełnomocnika powódki, który na rozprawie apelacyjnej przyznał, że powodowa Spółka stosuje taryfę

obowiązującą w roku 2006 r. i jest to inna już taryfa niż obowiązująca w dacie orzekania przez Sąd Okręgowy.

Dodać trzeba, że – jak już wskazano- taryfa zatwierdzona decyzją z 20 czerwca 2001r. została ustalona przez Zakład Energetyczny T i obowiązywała w stosunkach z odbiorcami tego przedsiębiorstwa energetycznego. Również zmiana taryfy w zakresie cen i opłat została opracowana przez Zakład Energetyczny T dla jego odbiorców.

Jest poza sporem, że doszło w trybie art.492§1pkt.1 KSH do połączenia spółek przez przeniesienie na Spółkę E S.A. w K (poprzednia nazwa Zakład Energetyczny K S.A. w K) majątku następujących spółek: B Energetyki S.A. w B – B, B Zakładu Elektroenergetycznego S.A. w B, Zakładu Energetycznego C S.A. w C oraz Zakładu Energetycznego T S.A. w T / v. kserokopia odpisu z rejestru przedsiębiorców- k. 533-547/. Nie jest dopuszczalne wprowadzenie zmian w taryfie dla przedsiębiorstwa energetycznego, które już nie istnieje. Dla oceny tej kwestii nie ma znaczenia, że E S.A. jest następcą prawnym Zakładu Energetycznego T, gdyż E S.A. jako samodzielny podmiot prawny ma ustaloną i zatwierdzoną taryfę / v. protokół z rozprawy apelacyjnej – k. 667-668/, zwłaszcza że przepis art. 47 ust.1 Prawa energetycznego nie przewiduje ustalania taryfy przez poszczególne jednostki organizacyjne przedsiębiorstwa energetycznego, będącego osobą prawną.

Z tych wszystkich względów aktualnie nie można rozstrzygnąć co do istoty sprawy i należy stwierdzić bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego.

Stosownie do przepisu art. 479⁵³ Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów może oddalić odwołanie, jeżeli nie ma podstaw do jego uwzględnienia albo uchylić decyzję albo zmienić decyzję w całości lub w części i orzec co do istoty sprawy. Mając na uwadze wskazane dopuszczalne rodzaje

rozstrzygnięć oraz przepis art. 386§ 1 k.p.c. należało zmienić zaskarżony wyrok i uchylić decyzję Prezesa URE z dnia 31 sierpnia 2001r.

Na oryginale właściwe podpisy.
Za zgodność z oryginałem stwierdzam
Sekretarz Sądowy